

ГОЛОВНІ АСПЕКТИ НЕЗАКОННОЇ ЛІКУВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА СПОСОБИ ЇХ УНИКНЕННЯ

На конституційному рівні зазначається, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Кожен має право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування. Тому актуальним та важливим залишається питання: які міри необхідно приймати для уникнення незаконної лікувальної діяльності в Україні?

У Кримінальному кодексі України закріплюється низка статей, які встановлюють кримінальну відповідальність за неналежне або незаконне медичне обслуговування людей. Однією з таких норм є ст. 138 КК, яка передбачає відповідальність за незаконну лікувальну діяльність.[1] Суб'єктом даного злочину виступає особа, якій виповнилось 16 років і, яка не має відповідної медичної освіти. Тобто, це може бути як звичайний лікар, так і народний цілитель. Суб'єктивна сторона злочину визначається ставленням до наслідків і характеризується необережністю.

В повсякденному житті все частіше з'являються різні оголошення та пропозиції від народних цілительів, чаклунів та екстрасенсів щодо надання найкращої діагностики та лікування від будь-яких хвороб. В багатьох випадках користування даними послугами приводить до тяжких наслідків, а іноді навіть до смерті. Основна причина - здійснення медичної і фармацевтичної діяльності особами, які не мають відповідну спеціальну освіту і не відповідають єдиним кваліфікаційним вимогам. Згідно з Державним класифікатором професій, професія цілителя віднесена до підрозділу молодших спеціалістів у галузі медицини. А також, наказом Міністерства охорони здоров'я України створено державне підприємство "Комітет з питань народної і нетрадиційної медицини МОЗ України" від 02 грудня 1998 року № 343. Тобто, можна стверджувати, що фахівців з народної та нетрадиційної медицини не варто недооцінювати.

Цілитель – це особа, яка не маючи спеціальної медичної освіти, володіє певним обсягом професійних знань і вмінь в галузі народної та нетрадиційної медицини. Тобто, це особа, яка не має ніякої медичної освіти. У ст. 138 Кримінального кодексу України конкретно не зазначається суб'єктний склад даного злочину.[1] Народна та нетрадиційна медицина дуже поширене явище у наш час і воно прирівнюється до звичайного медичного лікування, тому, необхідно доповнити статтю, вказавши при цьому суб'єктів злочину.

У ст. 138 Кримінального кодексу України зазначається поняття «хворий», тобто особа, яка відчуває себе погано відповідно до норми фізичного та психологічного стану.[1] В нашому випадку потерпіла особа може не обов'язково бути хворою, а лише вважати себе такою, або навіть це особа, яка просто звернулася за медичними рекомендаціями. Тобто саме поняття «хворий» в даному випадку потребує уточнення.

Отже, на нашу думку, для уникнення незаконної лікувальної діяльності необхідно: по-перше, законодавчо створити орган, який би контролював здійснення лікувальної діяльності і проводив розслідування відповідно до Кримінально-процесуального кодексу України щодо злочинів проти життя та здоров'я, а особливо займався в сфері, яка відповідає за лікувальну діяльність; по-друге, провести ряд лекцій, семінарів, зустрічей з суспільством і спробувати ствердити їм, що незаконна лікувальна діяльність може призводити до тяжких наслідків; по-третє, законодавчо закріпити нормативно-правові акти або внести зміни до Кримінального кодексу України про встановлення жорсткіших санкцій щодо суб'єктів, які здійснюють незаконну лікувальну діяльність.

Список використаної літератури:

1. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 [Електронний ресурс].- Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>